

การใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย

นางสาวอรวรรณ นาคกรรพ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520.

008048

115254597

THE UTILIZATION OF DEGREE NURSES IN THAILAND

Miss Orawan Narkorntup

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Nursing Education

Graduate School

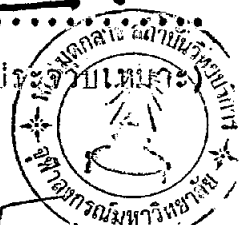
Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต.

วิศิษฐ์

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)
คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ฉลาพิบูลย์)

..... *มาลี สนิธิเกษกริน* กรรมการ
(อาจารย์ มาลี สนิธิเกษกริน)

..... *ทองแก้ว ปุกเขยคนก* กรรมการ
(อาจารย์ ทองแก้ว ปุกเขยคนก)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ มาลี สนิธิเกษกริน

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย
โดย นางสาว อรวรรณ นาคกรรพ
แผนกวิชา พยาบาลศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย
ชื่อ นางสาว อรพรรณ นาคกรทรพร
แผนกวิชา พยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจการใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาในประเทศไทย และเปรียบเทียบปริมาณการทำงานของพยาบาลระดับปริญญาในลักษณะงานของพยาบาล 4 ด้าน คือ การบริการพยาบาล การบริหารงานพยาบาล การศึกษาพยาบาล และการวิจัยทางการพยาบาล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งหมด 498 คน เป็นพยาบาลปริญญาตรีสาขาวิชาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาล) วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลสาธารณสุข) วิทยาศาสตร์บัณฑิต (โภชนาการ) วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สุขศึกษา) และครุศาสตร์บัณฑิต (พยาบาล) รวม 431 คน และเป็นพยาบาลปริญญาโทสาขาวิชาบริหารการศึกษา บริหารการพยาบาล วิทยาศาสตร์การพยาบาล สังคมศาสตร์ และวิจัยหรือวัดผล รวม 67 คน พยาบาลทั้งหมดนี้สำเร็จการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบอาชีพพยาบาลเต็มเวลา โดยใช้แบบสอบถามสำรวจการใช้ประโยชน์พยาบาลระดับปริญญาซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการเปรียบเทียบปริมาณของการทำงานในลักษณะงาน 4 ด้านของพยาบาลระดับปริญญาด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน และทดสอบความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายคู่โดยใช้การทดสอบที (t - test)

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พยาบาลปริญญาตรีทำงานด้านการศึกษาพยาบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.67 รองลงมาทำงานด้านบริการพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 27.84 และพยาบาล

ปริญญาโททำงานด้านการศึกษาพยาบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.19 รองลงมาทำ
งานด้านบริหารงานพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 28.36

2. ปริมาณการทำงาน ด้านบริการพยาบาลและด้านการศึกษาพยาบาลของ
พยาบาลปริญญาตรี 5 สาขาวิชา แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง
สนองสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การทำงานด้านบริการและการศึกษาพยาบาลของพยาบาล
ปริญญาตรี 5 สาขาวิชาแตกต่างกัน

3. ปริมาณการทำงานด้านบริการพยาบาลและด้านการศึกษาพยาบาลของ
พยาบาลปริญญาโท 5 สาขาวิชาแยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
.01 ตามลำดับ ซึ่งสนองสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การทำงานด้านบริการและการศึกษา
พยาบาลของพยาบาลปริญญาโท 5 สาขาวิชาแตกต่างกัน ส่วนปริมาณการทำงานด้าน
บริหารงานพยาบาลและการวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลปริญญาโท 5 สาขาวิชา
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การทำงานด้านบริหารและด้านวิจัย
ทางการพยาบาลของพยาบาลปริญญาโท 5 สาขาวิชาแตกต่างกัน

4. ปริมาณการทำงานด้านบริการพยาบาล ด้านการศึกษาพยาบาลและด้าน
การวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโทแยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนองสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การทำงานด้านบริการ การ
ศึกษา และการวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโทแตกต่างกัน ส่วน
ปริมาณการทำงานด้านบริหารงานพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโทไม่แตก
ต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การทำงานด้านบริหารงานพยาบาลของ
พยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโทแตกต่างกัน

Thesis Title The Utilization of Degree Nurses in Thailand
Name Miss Orawan Narkorntup
Department Nursing Education
Academic Year 1976

ABSTRACT

The purpose of this study was to survey the utilization of degree nurses in Thailand and to compare the quantity of work of degree nurses in four areas of nursing : nursing service, nursing administration, nursing education and nursing research. The population of this study had been accumulated into 498 persons. The total number of Baccalaureate Degree Nurses were 431 persons. They got Bachelor Degree in Science of Nursing, Public Health Nursing, Nutrition, Health Education and Education of Nursing. The total number of Master Degree Nurses were 67 persons. They got Master Degree in Science of Nursing Education Administration, Nursing Service Administration, Nursing in each specialty, Sociology and Educational Research or Evaluation. All of these were graduated in Thailand and from foreign countries and practiced full time in the area of nursing. The constructed questionnaire was used to collect data. The data was statistically analyzed by the analysis of variance and the difference

between means were tested with t-test

The analysis of data was summerized as the following statements :-

1. The majority of Baccalaureate Degree Nurses worked in the area of nursing education (52.67 %) and the second one worked in the area of nursing service (27.84 %). The majority of Master Degree Nurses worked in the area of nursing education (61.19 %) and the second one worked in the area of nursing administration (28.36 %).

2. There were statistically significant differences in the quantity of work in the area of nursing service and nursing education among the five major areas of studying of Baccalaureate Degree Nurses at .01 level. The hypotheses were retained.

3. There were statistically significant differences in the quantity of work in the area of nursing service and nursing education among the five major areas of studying of Master Degree Nurses at .05 and .01 levels. The hypotheses were retained. The quantity of work in the area of nursing administration and nursing research of those were not significant differences. The hypotheses were rejected.

4. There were statistically significant differences in the quantity of work in the area of nursing service, nursing education and nursing research between the Baccalaureate Degree Nurses and Master Degree Nurses at .01 level. The hypotheses were retained. The quantity of work in the area of nursing administration of those were not significant differences. The hypothesis was rejected.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ มาลี สนิธิเกษกริน อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ให้ข้อคิดเห็น รวมทั้งให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ มลาพิบูลย์ หัวหน้าแผนกวิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กรุณาให้เอกสารการวิจัย และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ พวงแก้ว ปุณยภักดิ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบข้อบกพร่องทางสถิติให้จนเป็นที่เรียบร้อย และขอกราบขอบพระคุณต่อความกรุณาของ อาจารย์ เคือน สิ้นสุพันธ์ประทุม หัวหน้าหน่วยคอมพิวเตอร์ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลทางสถิติ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าสังกัดทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพยาบาลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี.

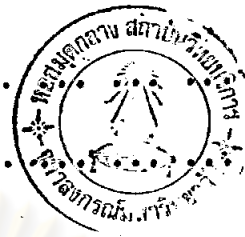
อรพรรณ นาคกรทรรพ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
	ปัญหา	7
	สมมุติฐานในการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	8
	ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	8
	ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	9
	ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	9
	คำจำกัดความ	9
2	เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	20
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	20
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
	การวิเคราะห์ข้อมูล	24

บทที่	๑ หน้า
4 ผลการวิจัย	25
5 สรุปการวิจัย, อภิปราย และข้อเสนอแนะ	71
ผลของการวิจัย	71
การอภิปรายผลของการวิจัย	74
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	84
ประวัติการศึกษา	108

 ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. การกระจายร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามคุณวุฒิ และสาขาวิชาของผู้นอบแบบสอบถาม	24
2. อายุของพยาบาลปริญญาตรีจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	27
3. สถานภาพสมรสของพยาบาลปริญญาตรีจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	28
4. สถานันการศึกษาศของพยาบาลปริญญาตรีจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	29
5. การกระจายของพยาบาลปริญญาตรีจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	30
6. หน่วยงานที่สังกัดของพยาบาลปริญญาตรีจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	31
7. ตำแหน่งในปัจจุบันของพยาบาลปริญญาตรีจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	32
8. ระยะเวลาของการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันของพยาบาล ปริญญาตรี จำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	33
9. ประสิทธิภาพการทำงานในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลปริญญา ตรี จำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	34
10. ลักษณะงานที่รับผิดชอบโดยตรงของพยาบาลปริญญาตรี จำแนก ตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	35
11. ระดับการนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการทำงานของพยาบาล ปริญญาตรี จำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ ..	36

12. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พยายาลระดับปริญญา ในประเทศไทยของพยาบาลปริญญาตรีจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	37
13. อายุของพยาบาลปริญญาโทจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	39
14. สถานภาพสมรสของพยาบาลปริญญาโทจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	40
15. สถานบันการศึกษาระดับปริญญาตรีของพยาบาลปริญญาโทจำแนก ตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	41
16. การกระจายของพยาบาลปริญญาโทจำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	42
17. หน่วยงานที่สังกัดของพยาบาลปริญญาโท จำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	43
18. ตำแหน่งในปัจจุบันของพยาบาลปริญญาโท จำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	44
19. ระยะเวลาของการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันของพยาบาล ปริญญาโท จำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	45
20. ประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลปริญญา โท จำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	46
21. ลักษณะงานที่รับผิดชอบโดยตรงของพยาบาลปริญญาโท จำแนก ตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	47
22. ระดับการนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการทำงานของพยาบาล ปริญญาโท จำแนกตามสาขาวิชา เป็นร้อยละ	48
23. ข้อเสนอแนะการใช้ประโยชน์พยายาลระดับปริญญาในประเทศไทย ของพยาบาลปริญญาโท จำแนกตามสาขาวิชาเป็นร้อยละ	49

24.	ค่าสถิติเบื้องต้นแสดงระดับการทำงานด้านบริการ บริหาร การศึกษา และการวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลปริญา ตรี 5 สาขาวิชา	52
25.	ค่าสถิติเบื้องต้นแสดงระดับการทำงานด้านบริการ บริหาร การศึกษา และการวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลปริญา โท 5 สาขาวิชา	53
26.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของ ระดับการทำงานด้านบริการพยาบาลของพยาบาลปริญาตรี 5 สาขาวิชา ..	54
27.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับ การทำงานด้านบริการพยาบาลของพยาบาลปริญาตรี 5 สาขา วิชา ..	55
28.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของ ระดับการทำงานด้านการศึกษาพยาบาลของพยาบาลปริญาตรี 5 สาขาวิชา ..	56
29.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับ การทำงานด้านการศึกษาพยาบาลของพยาบาลปริญาตรี 5 สาขาวิชา	57
30.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับ การทำงานด้านบริการพยาบาลของพยาบาลปริญาโท 5 สาขา วิชา ..	58
31.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับ การทำงานด้านบริการพยาบาลของพยาบาลปริญาโท 5 สาขา วิชา ..	59

32. การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการทำงานด้านบริหารงานพยาบาลของพยาบาลปริญญาโท 5 สาขาวิชา	60
33. การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการทำงานด้านการศึกษาพยาบาลของพยาบาลปริญญาโท 5 สาขาวิชา ..	61
34. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการทำงานด้านการศึกษาพยาบาลของพยาบาลปริญญาโท 5 สาขาวิชา	62
35. การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการทำงานด้านวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลปริญญาโท 5 สาขาวิชา	63
36. การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการทำงานด้านบริการพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโท	64
37. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการทำงานด้านบริการพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโท	65
38. การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการทำงานด้านบริหารงานพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโท	66
39. การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับการทำงานด้านการศึกษาพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรีและปริญญาโท	67

40. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับ การทำงานค้ำกรรศึกษายาวของพยาบาลปริญญาตรีและ ปริญญาโท	68
41. การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับ การทำงานค้ำกรรวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรี และปริญญาโท	69
42. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับ การทำงานค้ำกรรวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลปริญญาตรี และปริญญาโท	70